

2010-06-03

Dnr 43-2009:3998

Bjurtjärns skola
Box 1001
688 29 Storfors

Skolbeslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Bjurtjärns skola i Storfors
kommun

Rektorn vid Bjurtjärns skola

Box 1001

688 29 Storfors

Tillsyn i Bjurtjärns skola

Förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6.

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Bjurtjärns skola och Storfors kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Skolverkets inspektion vid Bjurtjärns skola år 2006 konstaterades att elevernas måluppfyllelse vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i svenska, engelska och matematik var låga, detta vid en jämförelse med resultaten för riket. Vid detta tillfälle sakande lärarna dokumentation som visade på elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen eleverna läser i förhållande till mål att uppnå i läroplanen och kursplanerna. Skolinspektionens tillsyn år 2010 visar att resultaten vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 fortfarande är låga vid en jämförelse med riket, men att lärarna vid detta tillfälle kan visa på elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolan arbetar med en matris som visar på var eleverna befinner sig i sin kunskapsutveckling i förhållande till mål att uppnå i kursplanerna. Denna sammanställning används vid samtal med föräldrarna då eleverna har utvecklingssamtal och blir underlag för den individuella utvecklingsplan (IUP) som skrivs vid detta tillfälle. Tillsynen visar att trots att många av skolans elever inte når måluppfyllelsen enligt kraven i läroplanen och kursplanerna ger skolan inte elever i behov av särskilt stöd det stöd de har rätt till i samtliga ämnen. Skolan har rutiner för att kunna identifiera elever i behov av särskilt stöd i samtliga ämnen, trots detta är det särskilda stödet begränsat till ämnena svenska, engelska och matematik.

Skolinspektionen bedömer att Bjurtjärns skola måste arbeta för att ge eleverna det särskilda stöd de har rätt till i samtliga ämnen, detta för att ge eleverna förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen vilket samtliga elever inte ges möjlighet till i dag.

Bjurtjärns skola är liten och "alla känner alla". Trots detta visar tillsynen att både elever och lärare berättar om en vardag där bråk och elaka tillmälen eleverna emellan är vanligt. Skolan saknar ett gemensamt normkritiskt förhållningssätt i det främjande och förebyggande arbetet mot trakasserier och kränkande behandling. Alla lärare har ämnet livskunskap med sina klasser en lektion per vecka, men dessa grundar sig inte på det reella läget vid skolan och kan se olika ut på grund av de enskilda lärarnas intressen och motivation. Skolinspektionen ser allvarligt på att samtliga elever vid Bjurtjärns skola inte känner trygghet och studiero i sin vardag som de enligt författningarna har rätt till och förutsätter att skolan arbetar för att snarast åtgärda detta.

Skolinspektionen har i tillsynen av Bjurtjärns skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5 och i svenska och matematik i årskurs 3.
(Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.2 Kunskaper)
- Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning i samtliga ämnen. (2 kap. skollagen, första stycket, tredje meningen och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar)
- Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att anpassa elevernas undervisning efter alla elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper)
- Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Skolan saknar ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling. (2 kap 1§, andra stycket skollagen)
- Särskilt stöd ges inte i samtliga ämnen till elever som har svårigheter i skolarbetet. (4 kap. 1 § andra stycket skollagen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 1-2

Beslut

Tillsyn i skolan

2010-06-03

3 (3)

Dnr 43-2009:3998

Rektorn och Storfors kommun har ansvar för att Bjurtjärns skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Storfors kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Storfors kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Anna Wide deltagit.

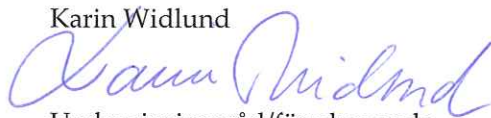
På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson



Enhetschef

Karin Widlund



Undervisningsråd/föredragande

Bilagor:

- | | |
|-----------------|---|
| Bilaga 1 | Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan |
| Bilaga 2 | Tillsynsprotokoll och bedömningar för Bjurtjärns skola |

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Storfors kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Bjurtjärns skola den 26 februari.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Bjurtjärns skola, dels den information som samlats in under besöket. I Bjurtjärns skola intervjuades rektorn, representanter för pedagogerna samt elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever vid Bjurtjärns skola

Bjurtjärns skola	Antal elever
Förskoleklass	8
Grundskola 1–6	63

Källa: Statistik från skolan

Bjurtjärns skola ligger i kommunens södra del, ca 15 km från centralorten Storfors. Då skolan har ett stort upptagningsområde är det många elever som åker skolskjuts. Skolan är omgiven av åkrar och skog, skogen används mycket, både för inlärning och för lek. Bjurtjärns skola har av Skolverket utsetts till miljöskola på grund av att skolan prioriterar arbetet med miljöfrågor. Vid skolan finns förskoleklass och grundskola för årskurserna 1–6.

Vid en omorganisation av rektorsfunktionen vid kommunens skolor och verksamheter under hösten år 2009 fick Bjurtjärns skola ny rektor. Inför starten av höstterminen 2009 blev rektorn vid Vargbroskolan rektor för kommunens tre grundskolor.

Tillsynsprotokoll för Bjurtjärns skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

- Alla elever ges inte förutsättningar för att nå mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5 och i svenska och matematik i årskurs 3.

Författningsstöd:

Lpo 94, Mål och riktlinjer

2,2 Kunskaper

Motivering:

En granskning av resultaten vid de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik för år 2009 visar att kunskapsresultaten vid proven är låga i samtliga ämnen. Resultaten vid de nationella ämnesproven är svårbedömda eftersom gruppen av elever är liten, nio elever deltog år 2009. I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2008-/09 ges olika förklaringar till skolans bristande möjligheter att ge eleverna de förutsättningar de har rätt till för att kunna nå målen i läroplanen och kursplanerna. Detta har dels sin grund i kommunens åtstramningar i budget, brist på vikarier och att alla elever inte får det särskilda stöd de har rätt till. Ett annat skäl som anges är att många av eleverna inte har det stöd hemifrån med t.ex. läxläsning som lärarna tror skulle underlätta för eleverna att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen vill förtydliga att enligt de författningar som styr skolans verksamhet är det skolans uppdrag att ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Vid den inspektion vid skolan som gjordes av Skolverket år 2006 fick Bjurtjärns skola ett antal punkter som krävde förbättringsinsatser och en av dessa var arbetet med kunskapsresultaten. Skolinspektionen ser allvarligt på att skolan ännu inte lyckats med att ge alla elever förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Bjurtjärns skola arbetar med matriser för att tydliggöra elevernas kunskapsutveckling i förhållande till målen i läroplanen och kursplanerna i samtliga ämnen som eleverna läser. Vid intervju med lärarna berättar de att många av eleverna har svårigheter att nå kursplanernas mål i fler ämnen än i dem där det finns nationella ämnesprov.

Skolan har rutiner för att systematiskt följa upp och utvärdera kunskapsresultaten men har trots detta inte lyckats höja elevernas måluppfyllelse vilket måste åtgärdas. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att skolan ser över egna metoder och pedagogiska insatser, detta för att nå en högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

- Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap 2 § skollagen, första stycket, tredje meningen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Samtal med lärarna visar att de tycker att rektorn är förtrogen med rutinerna vid skolan och visar stor tillit till lärarnas förmåga. Via den inarbetade matris lärarna använder för att på ett systematiskt sätt kunna visa på elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål i samtliga ämnen, kan rektorn på ett enkelt sätt hålla sig informerad om hur det går för eleverna vid skolan. Däremot saknar rektorn kunskap om hur lärarna undervisar för att nå målen, därmed saknar rektorn också kunskap för att tillsammans med läraren kunna utvärdera de resultat som lärarens undervisning ger i form av vilken måluppfyllelse eleverna når.

Rektorn måste ta större ansvar för att följa upp och utvärdera lärarnas undervisning i samtliga ämnen. Detta för att utveckla lärarnas och skolans metoder i syfte att nå en högre måluppfyllelse vid skolan.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

- Lärarna arbetar inte för att anpassa undervisningen efter alla elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Intervjuer med lärare och elever visar att eleverna i undervisningssituationer oftast arbetar med samma material. Enligt lärarna är det lika svårt att hinna med att stimulera duktiga elever som behöver utmanas i sin kunskapsutveckling som det är att hinna med de elever som är i behov av särskilt stöd. De försöker att arbeta tematiskt när detta

är möjligt för att på detta sätt försöka ge framför allt de duktigare eleverna en möjlighet att arbeta i sin egen takt.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

- Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolans plan mot kränkande behandling saknar bland annat en kartläggning av situationen vid skolan. Analysen av denna kartläggning ska ligga till grund för vilka åtgärder som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Planen innehåller inte heller en uppföljning av tidigare planerade åtgärder.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

- Skolan saknar ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Författningsstöd: 14 a kap. 1 § skollagen.

Motivering:

I Storfors kommun är ansvaret för att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling delegerat till rektorerna. Samtliga lärare i kommunen har gått eller ska gå utbildning i SET (Social och emotionell träning). I Bjurtjärns skolas plan mot trakasserier och kränkande behandling redogörs för hur arbete ska gå till när kränkningar uppdagas och vilka personer som är ansvariga för att detta ska upphöra. Planen innehåller däremot inga exempel på hur personalen arbetar för att främja och förebygga kränkande behandling. Vid intervjuer med lärarna menar de att alla arbetar med detta tillsammans med sina klasser men att detta arbete inte sker på ett gemensamt, systematiskt sätt. De har inte heller diskuterat vilka normkritiska förhållningssätt som råder inom lärargruppen och hur detta kan påverka resultatet av arbetet med normer och värden i klasserna.

Eleverna berättar att det är bråkigt på rasterna. Slagsmål förekommer och ord som bög och hora är vanliga tillmälen. Det finns lärare ute på rasterna men de står oftast tillsammans och händer det något får eleverna springa och hämta dem. Eleverna uppger att fotbollsplanen är det stället där det sker mest bråk, men ändå finns ingen rastvakt där varje rast.

Eleverna vid Bjurtjärns skola har ämnet Livskunskap på schemat en lektion i veckan och det väljs elever till kamrattstödare. Elevernas upplevelse är dock att detta inte hjälper så mycket och att de på lektionerna i livskunskap sällan pratar om det som verkligen sker på skolan utan att det mest handlar om påhittade exempel som klassen ska diskutera kring.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

- Särskilt stöd ges inte i samtliga ämnen till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket skollagen

Motivering:

Intervjuer med rektorn och lärare vid skolan samt med kommunens resursteam visar att skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Särskilt stöd ska enligt skollagen ges till elever i behov av detta och rätten till särskilt stöd gäller elevens samtliga ämne. Lärarna menar att elevernas kunskapsresultat är ett direkt bevis för att skolan inte erbjuder eleverna det särskilda stöd som de behöver för att kunna nå läroplanens och kursplanernas mål i samtliga ämnen eleverna läser. Eleverna vet att de kan få hjälp i ämnena svenska, engelska och matematik men i övriga ämnen får de vänta på sin tur tills läraren hinner komma och hjälpa dem.

